

Parlementsleden mogen tot 70 procent van hun vragen aan de minister niet stellen. Er gaan stemmen op om de macht van de commissievoorzitters te verkleinen.

Van onze redactrice Eveline Vergauwen

Brussel! 'Dit voelt aan als een dedain voor mijn parlementaire werk.' Vlaams parlementslic Katrien Partyka (CD&V) vindt het niet kunnen dat vorig jaar een derde van haar vragen om uitleg in de prullenmand belandde. De vragen om uitleg is een belangrijk controle-instrument. Zo kunnen parlementsleden ministers rechtstreeks ondervragen. Wie daarover beslist? De voorzitters van de commissies van het parlement.

Het Vlaams Parlement telt 13 vaste commissies. Vorig jaar wezen de voorzitters in totaal 21 procent van de vragen die de parlementsleden wilden stellen af. Tegen het einde van het jaar steeg dat tot 33 procent. En in sommige commissies slonk de kans op een vraag in de laatste drie maanden van 2017 heel sterk. Vooral in de commissie Wonen (59 procent onontvankelijk) en de commissie Mobiliteit (70 procent onontvankelijk). De voorzitters hebben vrij veel vrijheid om vragen af te wijzen. In het reglement staat enkel dat vragen over lokaal belang, of over beleidsinitiatieven die nog op de agenda komen onontvankelijk zijn.

Is er een probleem? Mercedes Van Volcem (Open VLD), lid van de commissie Wonen en zelf voorzitter van de commissie Binnenlands Bestuur, vindt van wel. 'In de commissie Wonen is het erg. Dat heb ik nog nooit meegemaakt. En ik volg wonen al acht jaar. Veel van mijn vragen worden afgewezen. In de vorige legislatuur had ik nooit problemen. Toen was Jan Penris (Vlaams Belang) voorzitter. Nu zijn zowel voorzitter (Lorin Parys) als de minister (Liesbeth Homans) van de N-VA.'

Ook bij de commissie Mobiliteit wordt er gemord. 'In het begin was het logisch om de lokale vragen eruit te filteren, maar nu zijn er naar mijn mening te veel afwijzingen', vindt ondervoorzitter Dirk De Kort (CD&V). 'Te veel werk hebben we niet, onlangs is nog een vergadering afgelast wegens te weinig vragen.' Björn Rzoska is het met hem eens. De fractievoorzitter van Groen vindt dat een volksvertegenwoordiger de vragen moet kunnen stellen die hij wil. 'Dit is een beknotting van het vraagrecht.'

In de commissies Leefmilieu, Onderwijs en Welzijn komen tot een derde van de vragen niet op de agenda. Toch vindt niet iedereen al die weigeringen een probleem. Van Koen Daniëls (N-VA) mag voorzitter van de commissie Onderwijs, Kathleen Helsen (CD&V), af en toe zelfs wat strenger zijn. Marino Keulen (Open VLD, Mobiliteit) merkt dan weer op dat een goed gestoffeerde vraag meestal wél aanvaard wordt. Dezelfde opmerking maakt Joris Vandenbroucke, fractieleider van SP.A. 'Ik heb niet het gevoel dat commissievoorzitters met willekeur keuzes maken.'

Toch vindt Vandenbroucke het een interessant idee om de regels aan te passen. Zo zou de voorzitter van de commissie en de betrokken minister beter niet van dezelfde partij zijn. 'Het zou voorzitters beter beschermen tegen eventuele druk van het kabinet.' Ook Partyka, De Kort, Van Volcem en Rzoska opperen dat idee.

Streng maar rechtvaardig

Maar de N-VA vindt dat geen goed plan. Lorin Parys, voorzitter van de commissie Wonen, is naar eigen zeggen 'streng maar rechtvaardig' in de toepassing van het reglement. 'In 90 procent van de gevallen volg ik het advies van de secretaris van de commissie op. 'Vorig jaar heb ik in totaal 32 vragen van de meerderheid onontvankelijk verklaard en 15 van de oppositie.' Parys ervaart naar eigen zeggen geen druk van het kabinet. Dat zegt ook Lies Jans (N-VA), voorzitter van de commissie Mobiliteit. 'Ik probeer zo objectief mogelijk te zijn.' Waarom ze 70 procent van de vragen weigerde? 'In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen zie ik weer meer vragen over lokale dossiers. Ook informatie vragen weiger ik, daar dienen de schriftelijke vragen voor. In de commissie wil ik een debat.'

Jan Peumans (N-VA) waarschuwt voor het omgekeerde effect: voorzitters van de oppositie die alle vragen doorlaten. 'Slecht voor het debat', vindt Peumans, die naar eigen zeggen als voorzitter van de commissie Mobiliteit ook streng was. Voor iedereen. 'Als een voorzitter de minister zou beschermen, dan is het een slappe voorzitter.'

Eveline Vergauwen